

tuinen, akkers en weilanden.

Het volwassen exemplaar wordt aangetrokken door licht en fladdert dan luidekrachtig tegen het raam of om de lamp en heeft daardoor de bijnaam "glazenmaker" gekregen. Hij wordt ook wel – ten onrechte – vliegende hooiwagen genoemd, maar een hooiwagen is een spinachtig dier. Ze zijn aanwezig van april tot oktober en de laatste generatie emelten overwintert als pop.

Een van de in Nederland meest voorkomende, en tevens een van de grotere soort langpootmug is de *Tipula oleracea*. Deze heeft een generatie in het voor- en najaar. Vocht is een belangrijke levensvoorwaarde en bij droogte kruipen de larven dieper de grond in en kunnen zelfs een droogteslaap houden.

Als vijand hebben ze de mens, vogels, spinnen, mollen, egels en kikkers.

Hebben emelten uw grasveld vernield, grijp dan niet gelijk naar gif, maar spreidt bij nat weer een zeil over het gras. De emelten komen boven de grond omdat ze denken dat het nacht is en blijven lekker al etend van het gras onder het zeil liggen. Nu kan het zeil worden weggehaald en de emelten gevangen worden. Maak ze niet dood, maar voer ze aan de vogels, dan zijn ze in elk geval niet voor niets gestorven.

Langpootmug

Muizen in de Waal in het verlengde van de Strypse Wetering

Door Jan Alewijn Dijkhuizen

Op verzoek van Natuurmonumenten heeft de zoogdierwerkgroep eind september in de Waal bij Rockanje onderzoek gedaan naar de daar voorkomende muizen.

De Waal is een oude verbinding tussen de Strype en de zee en is afgedamd door de Vleerdamsedijk. Er stroomt nog een klein beetje zoute kwel onder de dijk door naar de Waal maar door regelmatige doorspoeling van het water is het meertje toch vooral zoet. Overigens wordt het waterpeil door Natuurmonumenten zo beheerd dat het water vanaf Rockanje richting Strypse Wetering loopt in plaats van andersom.

Het muizenonderzoek bestond uit het plaatsen van 60 inloopvallen in het riet aan de noordzijde van het water en langs de randen in het zuidwesten van het gebied tegen Rockanje aan. Om de muizen te laten wennen zijn de vallen twee dagen voor het eigenlijke onderzoek in het veld geplaatst met lokvoer en hooi. Daarna zijn de vallen op "scherp" gezet en hebben we 4 controle rondes gelopen, steeds om de 12 uur. Tijdens deze controles werd in de vallen bijgevoerd.

Wie nog nooit deelgenomen heeft aan zo'n onderzoek weet niet hoe leuk het is om levende muizen in je hand te kunnen houden. Na uitvoerige bestudering en eventueel maken van foto's worden de muizen weer op dezelfde plek losgelaten.

Het aantal vangsten per controle schommelde tussen de 9 en 11 muizen. Op 60 vallen is dat niet erg veel, meestal is tijdens zo'n type onderzoek een derde van de vallen bezet. Nu werden 5 soorten muizen gevangen en twee soorten amfibieën. De vele naakt- en huisjesslakken rekenen we maar niet mee.

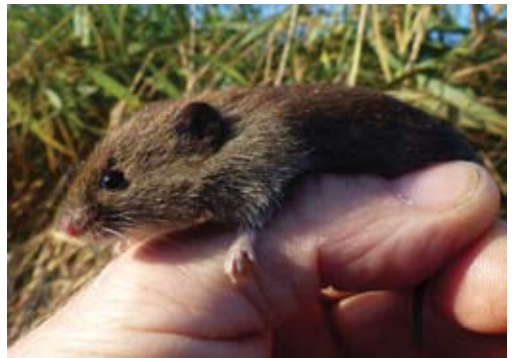
Leuk om te vermelden is dat we in 2006 ook al een deel van de Waal hebben bemonsterd en er blijken wel veranderingen opgetreden in de muizenstand!

In 2006 ving we bosspitsmuis, dwergspitsmuis, veldmuis, bosmuis en dwergmuis. Nu ving we geen bosspitsmuis maar huisspitsmuis, geen veldmuis maar rosse woelmuis. De soorten dwergspitsmuis, bosmuis en dwergmuis werden beide keren gevangen.

Wat zegt dit ons? De huisspitsmuis is in een braakbal bij de Rondeweiweg als eerste op Voorne ontdekt maar de eerste levende huisspitsmuis werd in 2007 in het Grasweggebied gevangen. De rosse woelmuis werd in 2005 voor het eerst waargenomen in de Gamandervallei vlak achter het bezoekerscentrum Tenellapas.

deze soorten breiden zich snel uit over het eiland en worden dus ook in het gebied de Waal gevonden. Opvallend vond ik wel het dat de bosspitsmuis niet werd gevangen die past ondanks zijn naam zeer goed in vochtig rietland.

We hebben uit alle drie de groepen muizen: vleeseters, planteneters en alleseters, wat aangeeft dat er voor diverse soorten muizen voldoende voedsel aanwezig is, dat is een positieve conclusie!

rosse woelmuis

dwergspitsmuis (foto Karel Adriaanse)